

ZAKON

O izmenama i dopunama Zakona o zvaničnoj statistici

Član 1.

U Zakonu o zvaničnoj statistici („Službeni glasnik RS”, broj 104/09), član 1, stav 2, reč: „regulišu” zamenjuje se rečju: „uređuju”.

U istom stavu, posle reči: „ovim” dodaju se reči: „i/ili drugim”, a reč „zakonom” zamenjuje se rečju u obliku množine „zakonima”.

U istom stavu, posle reči: „statistike”, umesto zapete stavlja se tačka, a reči: „kao i odgovorni proizvođači zvanične statistike određeni drugim zakonom” brišu se.

Član 2.

U članu 2, stav 1, reči: „brojčane i reprezentativne” zamenjuju se rečima: „kvantitativne i kvalitativne”.
U stavu 2. reč: „publikovanje” zamenjuje se rečju: „objavljivanje”.

Član 3.

U članu 4, tačka 2) reč: „izradu” zamenjuje se rečju „obradu”.

Tačka 3) menja se i glasi:

„Statističko istraživanje obuhvata skup aktivnosti koje se odnose na prikupljanje, obradu, čuvanje i analizu podataka i informacija o masovnim pojavama koje su definisane u članu 2. Zakona, pri čemu se primenjuju naučni i etički principi (predstavlja metod sistematskog prikupljanja podataka neposredno od izveštajnih jedinica i isključivo u statističke svrhe).”

U tački 4) posle reči: „koji” briše se reč: „se” i dodaju se reči: „sadrži uređeni skup pitanja”, a i posle reči „koristi” dodaje se reč: „se”.

Tački 12) menja se i glasi:

„**Administrativni izvori** podataka jesu evidencije, registri, baze i drugi skupovi podataka o pravnim i fizičkim licima, koje, na osnovu posebnih zakona, uspostavljaju i održavaju pojedini državni organi, organizacije i institucije.”

Posle tačke 12 dodaje se nova tačka 12a, koja glasi:

12a) „Administrativni podatak je podatak preuzet od administrativnog izvora.”

U dosadašnjoj tački 13), koja postaje tačka 14), posle reči: „i” dodaje se reč: „njihovim”, a posle reči: „obeležjima” stavlja se tačka, a reči: „jedinicama posmatranja” brišu se.

Član 4.

Član 5. menja se i glasi:

„Zvanična statistika se zasniva na zajedničkim standardima, zvaničnim definicijama i osnovnim načelima, sa sledećim značenjima:

1) Načelo **profesionalne nezavisnosti** znači da su za donošenje odluka o definicijama, metodima prikupljanja i obrade podataka, sadržaju i rokovima objavljivanja statističkih rezultata nadležni isključivo odgovorni proizvođači zvanične statistike, nezavisno od uticaja političkih ili interesnih grupa, administrativnih organa i tela, pojedinaca ili privatnog sektora.

2) Načelo **nepristrasnosti** podrazumeva da se statistički podaci moraju razvijati, proizvoditi i diseminirati na neutralan način, kao i da se prema svim korisnicima mora jednako postupati.

3) Načelo **objektivnosti** znači da se statistički podaci moraju razvijati, proizvoditi i diseminirati na sistematičan, pouzdan i objektivan način, pri čemu se primenjuju profesionalni i etički standardi, kao i da primenjene politike i prakse moraju da budu transparentne korisnicima i davaocima podataka.

4) Načelo **posvećenosti kvalitetu** se ogleda u tome da aktivnosti i metodi koji se odnose na prikupljanje, obradu i diseminaciju statističkih podataka budu usklađeni sa važećim profesionalnim standardima, naučnim metodima i principima profesionalne etike, kako bi statistički rezultati što verodostojnije odražavali posmatrane pojave.

5) Načelo **statističke poverljivosti** podrazumeva zaštitu podataka koji se odnose na pojedinačnu statističku jedinicu, bez obzira na to da li se oni prikupljaju neposredno, prilikom sprovođenja zvaničnih statističkih istraživanja, ili posredno, iz administrativnih ili drugih izvora. Suština ovog načela jeste da odgovorni proizvođači zvanične statistike mogu da koriste individualne podatke isključivo u statističke svrhe. Načelo statističke poverljivosti se ne odnosi na podatke organa državne uprave kao statističkih jedinica. Statistički podatak se, u skladu sa ovim načelom, ne može koristiti kao osnov za ostvarivanje prava ili stvaranje obaveze izveštajnoj jedinici.

6) Načelo **racionalnosti** se odnosi na optimalno korišćenje svih raspoloživih resursa i smanjenje opterećenosti izveštajnih jedinica, kao i na to da obim posla i troškovi neophodni za prikupljanje statističkih podataka treba da budu srazmerni značaju rezultata.

7) Načelo **javnosti** znači da su svi rezultati – obrađeni podaci zvanične statistike, kao i sve informacije o primenjenim metodima i izvorima podataka koje koriste odgovorni proizvođači zvanične statistike – javni i istovremeno dostupni svim korisnicima.

Pri razvijanju, proizvodnji i diseminaciji podataka zvanične statistike mora se voditi računa o međunarodnim preporukama i primerima dobre prakse.”

Član 5.

Posle člana 5. dodaje se naziv člana i član 5a, koji glasi:

„Upravljanje kvalitetom

Član 5a

Podaci zvanične statistike prikupljaju se, proizvode i diseminiraju na osnovu jednoobraznih standarda i metoda kako bi se osigurao kvalitet rezultata. U tom smislu primenjuju se sledeći kriterijumi kvaliteta:

- 1) **relevantnost** – odnosi se na stepen u kome statistički podaci zadovoljavaju trenutne i potencijalne potrebe korisnika;
- 2) **tačnost** – odnosi se na približnost procena nepoznatim pravim vrednostima;
- 3) **pravovremenost** – ukazuje na period između dostupnosti informacija i događaja ili pojave koju podaci opisuju;
- 4) **poštovanje datuma objavljivanja** – odnosi se na vreme koje protekne od datuma objavljivanja podataka do ciljnog datuma (datum do kojeg je trebalo da podaci budu dostavljeni);
- 5) **dostupnost i razumljivost** – ukazuju na uslove i modalitete pod kojima korisnici mogu da pribave, koriste i tumače podatke;
- 6) **uporedivost** – predstavlja meru uticaja razlika kod primenjenih statističkih koncepata, alata za merenje i postupaka u kojima se statistički podaci upoređuju između različitih geografskih oblasti, sektorskih domena ili u vremenu;
- 7) **koherentnost** – odnosi se na adekvatnost podataka za njihovo pouzdano povezivanje na različite načine i za različite namene.”

Član 6.

U članu 6, tačka 1) menja se i glasi: „Državni zavod za statistiku”.

U tački 3), posle reči „Beograda”, stavlja se interpunkcijski znak tačka i zapeta, a reči i crta: „ – za teritoriju grada Beograda” brišu se.

Član 7.

Naziv člana 7. i član 7. menja se i glasi:

„Državni zavod za statistiku

Član 7.

Državni zavod za statistiku (u daljem tekstu: Zavod) jeste samostalna, odnosno nezavisna organizacija sa svojstvom pravnog lica, koja vrši javna ovlašćenja u skladu sa ovim zakonom i propisima donetim na osnovu ovog zakona, zadužena za profesionalno obavljanje statističkih aktivnosti zasnovanih na petogodišnjem statističkom programu i godišnjim primenjivim planovima.

Zavod je samostalni pravni subjekt i funkcionalno je nezavisan od bilo kog državnog organa.

Zavod je glavni proizvođač i diseminator zvaničnih statističkih podataka, kao i odgovorni stručni nosilac, organizator i koordinator sistema zvanične statistike u Republici Srbiji, koji predstavlja zvaničnu statistiku Republike Srbije u međunarodnom statističkom sistemu.

Unutrašnje uređenje, delokrug i način rada, način planiranja, obavljanja poslova i druga pitanja od značaja za rad Zavoda bliže se uređuju Statutom Zavoda, koji donosi Odbor direktora.

Broj zaposlenih, naziv i opis poslova, uslovi za obavljanje tih poslova, kao i ovlašćenja i odgovornosti uređuju se Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mesta koju donosi Odbor direktora. ”

Član 8.

Posle člana 7. dodaju se novi članovi: 7a, 7b, 7v, 7g i 7d, koji glase:

„Član 7a

Zavodom rukovodi Odbor direktora, koji ima sedam članova, od kojih su tri izvršna, uključujući i predsednika, a ostali su neizvršni članovi.

Zavod predstavlja i zastupa predsednik Odbora direktora, koji je istovremeno i generalni direktor Zavoda, a u slučaju njegove sprečenosti, zamenik predsednika Odbora direktora. Predsednik Odbora direktora, odnosno zamenik predsednika kada vrši njegovu funkciju, može, u celini ili delimično, preneti funkciju zastupanja Zavoda na drugog člana Odbora direktora samo na osnovu odluke Odbora direktora.

Predsednika i članove Odbora direktora bira i razrešava Narodna skupština, na predlog Odbora Narodne skupštine, nadležnog za izbor i imenovanja. Predlog za izbor predsednika i članova Odbora direktora utvrđuje odbor Narodne skupštine, nadležan za imenovanja na osnovu kandidatura za koje su ovlašćene da podnesu Vlada i Odbor direktora, na osnovu stručnih znanja i iskustava koje kandidati imaju, a koja su od značaja za obavljanje poslova iz nadležnosti Zavoda.

Članovi Odbora direktora biraju se na mandat od pet godina na način i po postupku utvrđenom ovim zakonom, s mogućnošću ponovnog reizbora za još jedan mandat.

Predsednik Odbora direktora je po funkciji izvršni direktor, a zamenika predsednika bira Odbor direktora iz reda preostalih izvršnih direktora.

Mandati članova Odbora direktora počinju danom stupanja na dužnost, a dan stupanja na dužnost utvrđuje se odlukom o imenovanju.

Odluka o imenovanju se objavljuje u „Službenom glasniku RS.”

Član 7b

Za člana Odbora direktora može biti izabrano lice koje ispunjava sledeće uslove:

– da je državljanin Republike Srbije i da ima prebivalište na teritoriji Republike Srbije;

- da je steklo visoko obrazovanje na osnovnim akademskim studijama u obimu od najmanje 240 ESPB bodova, master akademskim studijama, specijalističkim akademskim studijama, specijalističkim strukovnim studijama, odnosno na osnovnim studijama u trajanju od najmanje četiri godine ili specijalističkim studijama na fakultetu;
- da ima najmanje devet godina radnog iskustva u struci;
- da mu ranije nije prestajao radni odnos u državnom organu zbog teže povrede dužnosti iz radnog odnosa;
- da nije osuđivano za izvršenje krivičnog dela koje ga čini nedostojnim za obavljanje ove funkcije;
- da ima aktivno znanje engleskog jezika.

Član 7v

Odbor direktora Zavoda za svoj rad odgovara Narodnoj skupštini.

Članovi Odbora direktora imaju pravo na platu, naknade i druga primanja u skladu sa zakonom.

Član 7g

Mandat člana Odbora direktora Zavoda prestaje:

- protekom vremena na koje je izabran;
- smrću;
- razrešenjem.

Član Odbora direktora će biti razrešen dužnosti u slučajevima:

- na lični zahtev;
- ako trajno izgubi sposobnost obavljanja dužnosti;
- ako je sprečen da obavlja dužnost u vremenu dužem od šest meseci;
- ako nastupe okolnosti zbog kojih više ne ispunjava uslove za izbor;
- ako zanemaruje ili nesavesno obavlja svoje dužnosti tako da su nastupile veće smetnje u obavljanju poslova Zavoda;
- ako bude pravosnažno osuđen za krivično delo koje ga čini nedostojnim za obavljanje ove funkcije.

Postojanje razloga za razrešenje člana Odbora direktora pre isteka mandata utvrđuje nadležni odbor Narodne skupštine za izbor i imenovanje, po inicijativi za razrešenje, podnetoj od strane predsednika ili bilo kog člana Odbora direktora.

Odluku o razrešenju člana Odbora donosi Narodna skupština.

Član 7d

U slučaju prestanka mandata člana Odbora direktora, izbor novog člana se vrši na način propisan članom 8. Zakona (član 7a). Odbor direktora je dužan da podnese inicijativu za pokretanje postupka za izbor novog člana Odbora

direktora Odboru Narodne skupštine, nadležnom za imenovanja, najkasnije šest meseci pre isteka mandata člana Odbora direktora, odnosno najkasnije u roku od 30 dana od prestanka mandata člana Odbora direktora iz drugih razloga.

Odbor direktora ne može punovažno odlučivati ako broj njegovih članova zbog prestanka mandata padne ispod četiri.“

Član 9.

Naziv člana 9. i član 9. menja se i glasi:

„Aktivnosti na zasnivanju administrativnih izvora i uvođenju i vođenju administrativnih registara

Član 9.

Zavod učestvuje u svim aktivnostima koje se odnose na zasnivanje novih ili na promenu postojećih administrativnih izvora podataka, ili u aktivnostima koje se odnose na izvore čiji se podaci zasnivaju na stalnom praćenju i posmatranju i koji su takođe relevantni za zvaničnu statistiku.

Poseban vid administrativnih izvora su administrativni registri. Zavod učestvuje ili koordinira metodološke aktivnosti na uvođenju i vođenju administrativnih registara na državnom nivou, koji su od posebnog značaja za obezbeđivanje podataka u procesu donošenja odluka na najvišem nivou (predsednik, Narodna skupština, Vlada i njihova radna tela).

Ova aktivnost se sastoji u aktivnom učešću Zavoda prilikom uspostavljanja registara i suštinskih promena njihovog sadržaja, a s ciljem primene jedinstvenih definicija, identifikacija i klasifikacija. Ovim se postiže jednostavno povezivanje i razmena podataka i omogućava formiranje integrisanih mreža nacionalnih registara.

Zavod, prilikom korišćenja podataka, ima slobodan i direktan pristup registrima navedenim u prethodnom stavu, a radi brze i kvalitetne obrade podataka i davanja informacija za efikasno donošenje odluka na najvišem nivou.”

Član 10.

Član 10. menja se i glasi:

„Predsednik Odbora direktora je dužan da štiti profesionalni kredibilitet zvanične statistike, naročito onda kada je taj kredibilitet ugrožen uticajima neprofesionalnog karaktera i potiče od državnih organa, političkih stranaka ili drugih interesnih grupa van sistema zvanične statistike.”

Član 11.

Član 11. menja se i glasi:

„Sredstva za obavljanje poslova iz nadležnosti Zavoda propisanih ovim zakonom obezbeđuju se u budžetu Republike Srbije i iz drugih izvora u skladu sa zakonom.

Zavod može obavljati poslove iz sopstvene delatnosti i ostvarivati prihode, pod uslovom da ne šteti obavljanju poslova za koje je osnovan.

Iz finansijskih sredstava ostvarenih aktivnostima iz stava 2 ovog člana izmiruju se rashodi koji nastaju prilikom realizacije tih aktivnosti, a eventualni višak prihoda koristi se za razvoj Zavoda i zvanične statistike.

Izvor sredstava za finansiranje Zavoda mogu biti i donacije koje se realizuju u skladu sa ugovorom sa donatorom.”

Član 12.

Član 13. menja se i glasi:

„Savet za statistiku Republike Srbije (u daljem tekstu: Savet) je osnovno savetodavno telo Odbora direktora i integralni je deo sistema zvanične statistike koji se bavi strateškim pitanjima zvanične statistike.

Osnovna uloga Saveta je da prati zadovoljavanje potreba najšireg kruga korisnika i ostvarenje i zaštitu prava davalaca podataka.”

Član 13.

Član 15. menja se i glasi:

„Savet ima trinaest članova.

Članove Saveta imenuje predsednik Odbora direktora Zavoda, uz saglasnost Odbora, na period od četiri godine.

Predsednik Odbora direktora je član Saveta po položaju i predsedava Savetom.

Članovi Saveta su: tri člana predstavnika Narodne skupštine, tri člana predstavnika Vlade i ministarstava, jedan član predstavnik Narodne banke Srbije (predlaže ga guverner Narodne banke Srbije), jedan član predstavnik naučnoistraživačkih instituta (na predlog Nacionalnog saveta za naučni i tehnološki razvoj), jedan član predstavnik obrazovnih institucija (na predlog Nacionalnog saveta za visoko obrazovanje), jedan član predstavnik poslodavaca (na predlog Privredne komore), jedan član predstavnik zaposlenih (na predlog Socijalno-ekonomskog saveta) i jedan član Saveta, koji se imenuje na predlog Statističkog društva Srbije.”

Član 14.

U članu 16, posle reči: „radu” dodaju se reči: „Saveta za statistiku”.

Član 15.

Član 17. menja se i glasi:

„Savet se finansira iz sredstava Zavoda”.

Član 16.

U članu 18, stav 2, reč: „Vlada” zamenjuju se rečima: „Odbor direktora Zavoda”.

Član 17.

U članu 23. reči: „dostavlja Vladi na razmatranje i odlučivanje, a Vlada upućuje Izveštaj Narodnoj skupštini” zamenjuju se rečima: „se dostavlja Narodnoj skupštini”.

Član 18.

U članu 24, stav 1, posle reči: „podataka“ dodaju se reči: „odgovarajućeg sadržaja i kvaliteta”.

Posle stava 1. dodaje se novi stav 2, koji glasi: „Zavod ima slobodan i direktan pristup administrativnim registrima ili administrativnim izvorima navedenim u prethodnom stavu u svrhu proizvodnje zvanične statistike, a radi brze i kvalitetne obrade podataka i davanja informacija.”

Stav 2. postaje stav 3.

Član 19.

U članu 27. reči: „direktor Zavoda” zamenjuju se rečima: „predsednik Odbora direktora”, a reč: „proceniteljima” zamenjuje se rečima: „popisivačima, snimateljima cena”.

Član 20.

U članu 29, stav 2, posle reči „informiše”, dodaju se reči „Narodnu skupštinu i”.

Član 21.

U članu 32, stav 2. se briše, a dosadašnji stav 3. postaje stav 2.

Član 22.

U članu 35, stav 1. i stav 2, reči: „direktor Zavoda” zamenjuju se rečima „predsednik Odbora direktora”.

U stavu 1. reč : „u cilju“ zamenjuje se rečju: „ radi”.

Član 23.

U članu 36. reči: „direktor Zavoda“ zamenjuju se rečima „predsednik Odbora direktora”.

Član 24.

Član 37. menja se i glasi:

„U cilju racionalnog sprovođenja aktivnosti zvanične statistike, Zavod ima pravo da formira, razvija i održava statističke registre, koji se mogu koristiti samo u statističke svrhe.

Predsednik Odbora direktora donosi propis kojim se bliže uređuju pitanja koja se odnose na formiranje, razvoj, održavanje i upotrebu statističkih registara.”

Član 25.

U članu 38, stav 2. se menja i glasi:

„Tražene podatke iz administrativnih izvora državni organi, organizacije i institucije dužni su da, bez naknade, dostave Zavodu.

Posle stava 2. dodaje se novi stav 3, koji glasi:

Uslovi korišćenja i povezivanja individualnih podataka iz različitih izvora moraju biti u skladu sa zakonima koji regulišu zaštitu ličnih podataka, odnosno informacije o ličnosti ”.

Član 26.

U članu 42, posle stava 3. dodaje se novi stav 4, koji glasi:

„Zavod ima pravo da javno reaguje u slučaju da su objavljeni statistički podaci zloupotrebjeni i pogrešno tumačeni, a koji bi kao takvi mogli uticati na javno mnjenje”.

Član 27.

U članu 47, stavu 2, reč: „vršenju” zamenjuje se rečju: „obavljanju”.

Član 28.

U članu 49. reči: „direktor Zavoda“ zamenjuje se rečima: „predsednik Odbora direktora”, a reč: „ekonomskih” zamenjuje se rečju: „izveštajnih”.

Prelazne i završne odredbe

Član 29.

Republički zavod za statistiku, obrazovan Zakonom o ministarstvima („Službeni glasnik RS”, broj 44/14), nastavlja s radom prema odredbama ovog zakona.

Državni službenici i nameštenici ovog Zavoda, raspoređeni Zakonom o državnim službenicima i nameštenicima („Službeni glasnik RS”, br. 79/05, 81/05 – ispravka, 83/05 – ispravka, 64/07, 67/07 – ispravka, 116/08, 104/09, 99/14), nastavljaju sa radom na poslovima na kojima su zatečeni, odnosno na drugim poslovima i zadržavaju plate prema dosadašnjim propisima, do donošenja rešenja o raspoređivanju na radna mesta, odnosno sklapanja ugovora o radu, prema Pravilniku iz člana 7, stav 5 ovog zakona.

Član 30.

Statut Zavoda doneće se u roku od tri meseci od dana stupanja na snagu ovoga zakona.

Do donošenja akta iz stava 1 ovog člana primenjivaće se dosadašnja akta.

Član 31.

Pravilnik o unutrašnjem uređenju i sistematizaciji radnih mesta u Zavodu doneće se u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu Statuta Zavoda.

Član 32.

Direktor Zavoda nastavlja s radom do izbora predsednika Odbora direktora prema odredbama ovoga zakona.

Izuzetno od člana 8. ovog zakona (novi član 7a, stav 4), prvi Odbor direktora će se izabrati tako što će tri člana biti imenovana sa mandatom od pet godina, dva sa mandatom od tri godine i dva sa mandatom od jedne godine, kako bi se održao kontinuitet upravljanja.

Član 33.

Institucije iz člana 13, stav 4. ovog zakona, dužne su da predlože svoje predstavnike Saveta u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovoga zakona.

Član 34.

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o zvaničnoj statistici („Službeni glasnik RS”, br. 104/2009).

Član 35.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku RS”.